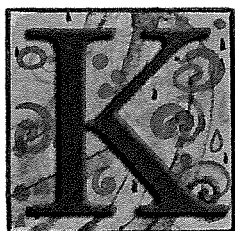

KŘESADLO

desi mašíroval po silnici voják, ráz dva, ráz dva, na zádech tornu a po boku šavli, byl totiž ve válce, a teď se vracel domů. Vtom potká na silnici starou čarodějnici. Ta vám byla ale hnusná, spodní ret jí visel až na prsa. Čarodějnice povídá: „Dobrý večer, vojáčku! Ty máš ale pěknou šavli, a ta torna veliká, jsi voják jaksepatří! A teď dostaneš peněz, co jen budeš chtít!“

„Tak to ti děkuju, stará čarodějnice,“ na to voják.

„Vidíš tuhleten velký strom?“ povídá čarodějnice a ukáže na strom vedle nich. „Tak ten je vevnitř úplně dutý! Vylez hezky až nahoru a uvidíš díru. Do té se můžeš spustit a dostaneš se stromem až do hloubky. Uvážu ti kolem pasu provaz, abych tě mohla zase vytáhnout, až na mě zavoláš.“

„A co tam v tom stromě budu dělat?“ zeptal se voják.

„Dojdeš si tam pro peníze!“ povídá čarodějnice. „Tak poslouchej, až slezeš úplně na dno toho stromu, ocitneš se ve velké chodbě. Bude tam krásně světlo, protože tam září přes sto svítílen. Uvidíš před sebou troje dveře, všechny jdou otevřít, klíč je v zámku.“

Když vejdeš do první místnosti, uvidíš uprostřed na zemi velikou truhlu a na ní psa. Má oči veliké jako čajové šálky, ale s tím si nesmíš dělat hlavu. Dám ti tady tu modrou kostkovanou zástěru, tu si můžeš rozložit na podlahu. Pak hezky žádné cavyky, vezmeš psa, posadíš ho na zástěru, otevřeš truhlu a nabereš si peněz, co budeš chtít. Jsou to samé měďáky, když budeš chtít radši stříbro, budeš muset do vedlejšího pokoje. Jenže tam sedí pes a ten má oči veliké jako dvě mlýnská kola, ale s tím si nesmíš dělat hlavu, posad' ho na zástěru a naber si peníze. A kdybys chtěl zlato, tak to můžeš taky mít, a to kolik ho une-

KŘESADLO

seš, jen musíš do té třetí komnaty. Ale ten pes, co tam sedí na truhle s penězi, ten má oči veliké jako kulatá věž. To je tedy pořádný pes, to mi věř, ale s tím si nesmíš vůbec dělat hlavu. Jen ho hezky posad' na tu mou zástěru a on ti nic neudělá a z truhly si naber zlata, co budeš chtít.“

„To by šlo,“ povídá voják. „Ale co dám já tobě, stará čarodějnice? Protože o něco se budeš chtít se mnou podělit, to si dovedu spočítat.“

„Ne,“ odpověděla čarodějnice, „ani groš od tebe nechci. Jenom mi přines to staré křesadlo, co si tam zapomněla moje babička, když tam dole naposled byla.“

„To jo. Tak mi uvaž kolem pasu ten provaz,“ řekl voják.

„Tady ho máš,“ na to čarodějnice, „a tady je ta modrá kostkovaná zástěra.“

A tak voják vylezl na strom, seskočil do dutiny, a jak to čarodějnice řekla, ocitl se ve velké chodbě a kolem zářily ty stovky svítlen.

Teď tedy otevřel první dveře. Br! Mračil se na něho pes, oči veliké jak čajové šálky.

„Ty jsi mi pěkný chlapák,“ řekl voják, posadil ho na zástěru od čarodějnice a nabral si měďáků, co se mu do kapsy vešlo. Pak zavřel truhlu, psa posadil zase na ni a šel do druhé místnosti. Joj! Dřepěl tam pes s očima velikýma jako mlýnská kola. „Radši na mě moc nekoukej,“ povídá voják, „ještě by tě mohly rozbolet oči!“ A hned posadil psa na zástěru od čarodějnice, ale když uviděl tu spoustu stříbrných peněz v truhle, vyhodil všechny měďáky, co si předtím nabral, a napsal si kapsu i tornu samým stříbrem.

A teď vešel do třetí komnaty! – Fuj, to byla ale hrůza! Pes měl opravdu oči veliké jako kulatá věž a ještě se mu v hlavě točily jako kola!

„Dobrý večer,“ pozdravil voják a zsalutoval, protože takového psa tedy ještě v životě neviděl. Ale když se na něho chvilku díval, řekl si, že už by to mohlo stačit, posadil ho na zem a otevřel truhlu. Panebože, to bylo ale zlata! To si bude moct koupit celou Kodaň a ještě od cukrářů marcipánová prasátka a všechny cínové vojáčky a biče

KŘESADLO

a houpací koně na světě. To byly tedy penízky! Tak tedy voják vyhodil všechny ty stříbrňáky, co si jimi předtím nacpal kapsu i tornu, a místo nich si nabral zlata. Naplnil si všechny kapsy, tornu, čepici i holínky, takže sotva šel. Teď měl tedy peněz! Psa posadil na truhlu, zabouchl dveře a křikl nahoru stromem:

„Tak mě vytáhni, stará čarodějnice!“

„Máš křesadlo?“ zeptala se čarodějnice.

„Jo, vidíš,“ povídá voják, „na to jsem dočista zapomněl,“ a šel pro něj. Čarodějnice ho vytáhla a voják stál zase na silnici, kapsy, holínky, tornu i čepici plné peněz.

„Na co to křesadlo potřebuješ?“ zeptal se voják.

„Po tom ti nic není,“ řekla čarodějnice, „peníze jsi snad dostal. Dej sem křesadlo!“

„Řečičky,“ povídá voják, „okamžitě mi povíš, na co ho potřebuješ, jinak vytrasím šavli a useknu ti hlavu!“

„Ne!“ řekla čarodějnice.

A tak jí voják usekl hlavu. Čarodějnice se válela v prachu. Voják si zabalil veškeré peníze do její zástěry, hodil si ji jako uzel přes rameno, křesadlo strčil do kapsy a šel rovnou do města.

Město to bylo krásné, voják se hned nastěhoval do nejkrásnějšího hostince a naporoučel si ty nejlepší pokoje a jídla, co měl rád, protože teď z něho byl boháč, když měl takových peněz.

Podomek, co mu šel naleštit boty, si říkal, že to jsou tedy prapodivné staré škrpály na tak bohatého pána, ale to bylo tím, že si ještě nestačil koupit nové. Hned druhý den si opatřil boty, aby měl v čem chodit, i slušné šatstvo. A rázem byl z vojáka vznešený pán a kdekdo mu hned vykládal, co mají ve městě za pozoruhodnosti, a taky o jejich králi a jakou pěknou princeznu má za dceru.

„Kdepak je k vidění?“ zeptal se voják.

„Ta není vůbec k vidění,“ říkali všichni, „bydlí totiž ve velkém měděném hradu, kolem dokola samé hradby a cimbuří. Nikdo jiný než sám král k ní nesmí, protože jí předpověděli, že se vdá za úplně obyčejného vojáka, a to se králi nelíbí.“

KŘESADLO

„Tak tu bych tedy moc a moc rád viděl,“ říkal si voják, jenže to právě nešlo.

Začal si tedy náramně užívat, chodil do komedie, jezdil do královské zahrady a rozdával spousty peněz chudým, a to od něho bylo hezké, však taky dobře věděl ze starých časů, jaké je to zlé, když člověk nemá ani groš. Byl teď boháč, pěkně se oblékal, a hned měl spoustu přátel a ti mu všichni říkali, jaký je vzácný člověk, opravdový kavalír, a to se vojákovu moc líbilo. Ale jelikož každý den peníze vydával a žádné nedostával, zbyly mu nakonec jen dva grošíky, a tak se musel přestěhovat z těch krásných pokojů, kde bydlel, do maličké komůrky až úplně nahoře v podkroví, sám si čistit boty a zašívát si je jehlou a ani jeden přítel za ním nepřišel, protože k němu nahoru vedlo tolik schodů.

Byl večer a tma a on neměl ani na svíčku, ale pak si vzpomněl, že má ještě kousíček v tom křesadle z dutého stromu, co mu do něho pomohla ta čarodějnice. Vytáhl tedy křesadlo i zbyteček svíčky, ale sotva křísne a z kamínku zasrší jiskry, rozlétnou se dveře a stojí před ním ten pes s očima jako čajové šálky, co ho viděl dole ve stromě, a povídá: „Co poroučí můj pán?“

„Cože,“ podivil se voják, „to je tedy náramně křesadlo, že bych takhle mohl získat, co budu chtít? Opatři mi nějaké peníze,“ řekl tedy psovi a šups, pes byl pryč a šups, už byl zase zpátky a v tlamě držel velký pytel plný měďáků.

Teď už tedy voják věděl, jaké je to skvělé křesadlo. Když křísł jednou, objevil se pes, co seděl na truhle s měděnými penězi, když křísł dvakrát, objevil se ten, co měl peníze stříbrné, a když křísł třikrát, objevil se ten, co měl zlato. A tak se voják nastěhoval zase zpátky do přepychových komnat, oblékl se do pěkných šatů a všichni přátelé ho hned zase rychle poznali a měli ho ohromně rádi.

Pak ho jednou napadlo: to je ale divná věc, že nikdo nesmí spatřit tu princeznu, všichni přece říkají, jaká je krásná. Ale co je to platné, když musí pořád trčet v tom velkém měděném hradu s tím mohutným cimbuřím. – Kde mám křesadlo! A hned křísł a šups, už tu byl pes s očima jako čajové šálky.

KŘESADLO

„Je sice málem půlnoc,“ povídá voják, „ale já bych hrozně rád uviděl tu princeznu, aspoň na malou chvíličku.“

Pes byl rázem ze dveří, a než na to stačil voják pomyslet, už ho uviděl zas, a s princeznou. Seděla psovi na zádech a spala a byla tak krásná, že každý na první pohled hned viděl, že je to opravdická princezna. Voják si nemohl pomoci, musel ji políbit, inu, to víte, byl to voják jaksepatří.

Pak se pes rozběhl s princeznou zpátky, ale když přišlo ráno a král s královnou zasedli ke snídani, řekla princezna, že měla v noci takový zvláštní sen, zdálo se jí o psu a o vojákovi. Na psu prý jela a voják ji políbil.

„To je mi tedy pěkná věc,“ kábonila se královna.

A hned že další noc bude jedna stará dvorní dáma pěkně bdít u princeznina lůžka, aby se zjistilo, jestli to byl opravdický sen, nebo co by to tak mohlo být.

Vojákovi se po krásné princezně strašně stýskalo, a tak v noci přiběhl pes, princeznu sebral a metelil pryč, jen se za ním prášilo, jenže stará dvorní dáma si obula rybářské boty a běžela stejně tak rychle za ním. Když viděla, že zmizeli ve velikém domě, řekla si, tak, teď už vím, kde to je, a křídou udělala na vrata velký kříž. A pak se sebrala a šla domů spát. Pes se s princeznou zase hezky vrátil, ale když viděl, že na vratech domu, kde bydlí voják, je namalovaný kříž, vzal taky křídu a udělal kříž na všechna vrata v celém městě, a to bylo náramně chytré, protože teď už dvorní dáma ta pravá vrata samozřejmě nenajde, když je kříž úplně na všech.

Hned ráno se šel král s královnou, starou dvorní dámou a veškerým důstojnictvem podívat, kde to princezna v noci byla.

„Tady je to,“ povídá král, když uviděl první vrata označená křížem.

„Ale ne, mužíčku, tamhle je to,“ volala královna, protože uviděla další vrata s křížem.

„Ale tamhle taky a tamhle taky,“ volali všichni, protože viděli na vratech kříže. A tak pochopili, že nemá smysl hledat dál.

KŘESADLO

Jenže královna byla moc a moc chytrá paní a dovedla víc než jen se vozit v kočáře. Vzala velké zlaté nůžky, nastříhala veliký kus hedvábné látky a ušila z ní úhledný váček. Nasypala do něho jemná pohanková zrníčka, uvázala ho princezně na záda, a když to měla hotové, ustříhla malinký cípeček, aby se zrníčka sypala ven všude, kudy princezna pojede.

V noci zase přiběhl pes, vzal princeznu na záda a utíkal s ní za vojákem, protože ten ji měl tak strašně rád a moc by býval chtěl být princem, aby si ji mohl vzít za ženu.

Pes si vůbec nevšiml, jak se zrníčka sypou celou cestu ze zámku až k vojákovu oknu, a vyběhl s princeznou po zdi nahoru. A ráno pak král i královna hned viděli, kde že to jejich dceruška byla, a tak vojáka sebrali a vsadili ho do šatlavy.

Tam tedy teď seděl. Tma tam byla a nuda, br, a ještě k tomu mu řekli: „Zítřka budeš viset!“ To nebyla zrovna moc příjemná zpráva, tím spíš, že si doma v hostinci zapomněl křesadlo. Ráno viděl okénkem skrz železné mříže, jak se lidé ženou z města, protože chtěli vidět, jak ho budou věšet. Slyšel bubnování a viděl pochodovat vojáky. Všichni utíkali ven, mezi nimi taky malé švíčko s koženou zástěrou a v pantoflích, pelášil tak rychle, že mu jeden pantofel ulítl rovnou ke zdi, tam, co seděl voják a vyhlížel mezi železnými mřížemi.

„Hej, ty tam, švíčko! Kam ten spěch,“ povídá mu voják, „dokud se nedostavím já, nebude se nic dít. Ale když zaběhneš tam, co jsem bydlel, a přineseš mi křesadlo, dostaneš čtyři měďáky. Ale musíš upalovat!“ Čtyři měďáky, to se klukovi líbilo, a už letěl pro křesadlo, dal ho vojákovu a – tak a teď pěkně poslouchejte!

Za městem postavili velikou šibenici, kolem byli vyrovnání vojáci a tlačilo se tam statisíce lidí. Král s královnou seděli na nádherném trůně přímo naproti soudci a celé radě.

Voják už stál nahoře na žebříku, ale když se chystali hodit mu oprátku kolem krku, řekl, že je přece zvykem splnit hříšníkovi, než podstoupí trest, jedno nevinné přání. Moc rád by si prý ještě vykouřil jednu dýmku, však to bude ta poslední dýmka, co mu bude na tomhle světě dopřáno vykouřit.

KŘESADLO

To mu král nechtěl odepřít, a tak vzal voják křesadlo a křisl, jednou, dvakrát, třikrát, a už před ním stáli všichni tři psi, ten s očima jako čajové šálky, ten s očima jako mlýnské kameny i ten, co měl oči velikánské jako kulatá věž.

„A teď mi pomozte, ať mě nepověsí,“ rozkázal voják a psi se vrhli na soudce a na celou radu, jednoho chytili za nohu, jednoho za nos a vyhazovali je kolik sáhů do vzduchu, takže všichni padali na zem a rozbíjeli se na cimprcampr.

„Já nechci!“ volal král, ale ten největší pes popadl jeho i královnu a hodil je za všemi ostatními. Vojáci se vyděsili a lidé křičeli: „Vojáčku, buď naším králem a vezmi si krásnou princeznu!“

A pak vojáka posadili do královského kočáru a všichni tři psi tancovali před ním a provolávali slávu a kluci pískali na prsty a vojáci zvedali k poctě zbraň. Princezna vyšla z měděného hradu a stala se z ní královna, a to se jí moc líbilo. Svatba trvala celý týden a psi seděli u tabule a dělali veliké oči.

